

Relationel Public Service

En perspektivering til Relationel Velfærd

Af Jacob Storch, 2026

relationel velfærds**Lab**
Vestergade 43
8000 Aarhus

CVR: 42630241
kontakt@rvlab.dk
+45 60 13 64 38

Den relationelle drejning tager form – og tager fart

Vi står midt i en grundlæggende forandring af den måde, vi forstår og organiserer offentlig velfærd på.

I flere år har vi i Danmark og Norden arbejdet med en bevægelse væk fra systemtænkning – og hen imod en forståelse af velfærd som noget, der skabes i relationer mellem mennesker.

Med begrebet Relational Public Services (RPS) ser vi nu, hvordan denne udvikling intensiveres og får en tydeligere international form.

RPS tilfører ikke et radikalt nyt perspektiv. Men det bidrager med en skærpet opmærksomhed på de samme grundlæggende indsigter, som ligger i arbejdet med Relationel Velfærd.

Fra spirende bevægelse til reformretning

Relational Public Services kan ses som et næste skridt i den relationelle drejning.

Ikke som et brud – men som en samling, tydeliggørelse og institutionalisering af en udvikling, der allerede er i gang.

Her forstås velfærd ikke som noget, der leveres af systemer, men som noget, der opstår i og gennem relationer.

Det udfordrer nogle af de mest grundlæggende antagelser i den klassiske velfærdsmodel:

- At problemer kan afgrænses og løses i siloer
- At værdi kan standardiseres uafhængigt af kontekst

- At styring og kontrol er de primære drivkræfter

I stedet træder en anden logik frem:

Relationer, kontekst og løbende samskabelse som bærende principper.

Et fælles mønster i lande med velfærdssystemer

Det afgørende er, at de udfordringer, vi arbejder med i Danmark og Norge, ikke er unikke.

De genfindes i England, i Irland – og bredere i den vestlige velfærdsmodel.

Vi ser de samme mønstre:

- Systemer, der har svært ved at håndtere kompleksitet
- Indsatser, der fragmenteres på tværs af organisering
- Borgere, der oplever at blive gjort til "sager" frem for deltagere

Som det også er blevet beskrevet i arbejdet med relationel velfærd, er der et grundlæggende misforhold mellem de ydelser, systemet tilbyder, og de liv, mennesker faktisk lever .

Det er ikke et lokalt problem.

Det er et strukturelt vilkår.

Fra lokal praksis til international reform

Det nye er derfor ikke erkendelsen.

Det nye er, at denne erkendelse nu i stigende grad finder vej ind i reformtænkning.

I Irland arbejdes der konkret med Relational Public Services som en ny retning for offentlig sektor.

Her bliver relationelle principper ikke kun noget, der udfoldes i praksis – men noget, der former policy, organisering og ledelse.

Det markerer et vigtigt skifte:

Den relationelle drejning bevæger sig fra lokale eksperimenter → til systemisk reformspor

Relationel Velfærd i et nyt lys

Set i det lys fremstår Relationel Velfærd ikke som en alternativ tilgang – men som en del af en bredere bevægelse, der nu tager form internationalt.

De centrale pointer er de samme:

- Velfærd skabes i relationer – ikke i systemer
- Borgerens liv er udgangspunktet – ikke organisationens struktur
- Løsninger udvikles i samarbejde – ikke implementeres

Det, RPS bidrager med, er en intensivering og oversættelse af disse indsigter ind i en reformkontekst.

På tærsklen til et paradigmeskifte

Når vi ser på tværs af lande og praksisser, tegner der sig et tydeligt billede:

Vi er ikke blot i gang med at justere velfærdsmodellen.
Vi er på tærsklen til et paradigmeskifte.

Et skifte:

- fra system til relation
- fra levering til samskabelse
- fra kontrol til deltagelse
- fra stabilitet til kontinuerlig bevægelse

Eller som vi også ser i systemisk tænkning:
Organisationer er ikke stabile enheder, men mønstre, der kontinuerligt skabes i menneskers samspil.

Hvad betyder det for os?

Hvis den relationelle drejning for alvor tager form som reformspor, stiller det nye krav:

Til ledelse, organisering og vores forståelse af faglighed.

Spørgsmålet er derfor ikke længere, om vi skal arbejde relationelt. Men hvordan vi gør det på måder, der faktisk ændrer den måde, velfærd bliver til på.

Måske er vi ikke i begyndelsen af en ny tænkning.
Måske er vi midt i, at den for alvor bliver til praksis – og politik.